

Samsun Üniversitesi
İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi
Tarih Bölümü

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
TRH	107	Osmanlı Türkçesi I	T	4	6

Öğrenim Türü	Dersin Dili	Dersin Düzeyi	Dersin Staj Durumu	Dersin Türü(Z/S)
Örgün Eğitim	Türkçe	Lisans	-	Z

Bölümü	Ön Koşul	Dersin Koordinatörü	Dersi Veren Öğretim Üyesi	Dersin Yardımcıları
Tarih	Yok	Prof. Dr. Mehmet Beşirli	Prof. Dr. Mehmet Beşirli	

Dersin Amacı

Osmanlı tarihi ve kültürü hakkında okuma ve araştırma yapmak isteyen öğrencilerin Osmanlı Türkçesi'nde yazılmış kaynakları tanımaları ve bu eserleri doğru bir şekilde okuyarak yorumlayabilmeleri için gerekli olan temel bilgi ve becerileri kazanmalarını sağlamak.

Öğretim Yöntem ve Teknikleri

Teorik Anlatım, Soru-Cevap, Metin okuma, Tartışma

Dersin Kaynakları

Yılmaz Kurt, Osmanlıca Dersleri, I-II, Ankara 2000; Hayati Develi, Osmanlı Türkçesi Kılavuzu, I-II, İstanbul 2009; Muharrem Ergin, Osmanlıca Dersleri, İstanbul 2007; Fahameddin Başar-Mahmut Ak, Osmanlı Türkçesi: Gramer, Tarihi Metinler, Belgeler, İstanbul 2004.

Hafta	Konular (Haftalık Ders Konuları)	Ön Hazırlık
1	Giriş, dersin kapsamı, hedefleri. Osmanlı Türkçesi'nin önemi	
2	Osmanlı Türkçesi alfabesi, transkripsiyon alfabesi, harflerin yazılış şekilleri ve basit kelimeler	
3	Türkçe kelimelerin imlâsı ve yazılışlarında uygulanacak kurallar	
4	Hareke ile ilgili işaretler ve bunların pratik olarak gösterilmesi	
5	Arapça ve Farsça kelimelerin imlâsı	
6	Arapça kelimeler hakkında genel bilgi (Aslı üç harfli fiillerin İsm-i Fâil ve İsm-i Mefûl) ve Okumaya Başlama	
7	Aksâm-ı seb'â (Kelimelerin kısımları)	
8	Ara Sınav	
9	Arapça kelimelerde cinsiyet ve tesniye	
10	Arapça rakamlar ve sıra sayıları	
11	Hicri ve Rumi Ay adları	
12	Farsça ve Arapça çoğullar	

13	Harf-i tarif. Arapça-Farsça isim Tamlaması ve bunların uygulanması, Metin okuma
14	Çıktıların Kontrolü, Değerlendirme ve Yorumlama

No	Dersin Öğrenme Çıktısı
1	Osmanlı Türkçesinin kullanım alanlarının sınırları, bu dilin yüzyıllar içinde geçirdiği dönüşüm, farklı alanlarda yazılan eserlerin kullandıkları terminoloji farklılığı konularında bilgi sahibi olacaklar
2	Osmanlı Türkçesinin yazıldığı alfabe, bu alfabenin Arap ve Fars alfabesi ile farklılıkları, hareketler ve kullanım farklılıkları konusunda bilgi sahibi olacaklar
3	Osmanlı Türkçesinde kullanılan rakamlar, takvim sistemleri ve bazı ölçü birimleri hakkında bilgi sahibi olacaklar
4	Osmanlılar döneminde sıklıkla kullanılan ve bugün bilinmeyen bazı kavram, terim ve deyişler hakkında yorum yapabilecekler
5	Çoğunlukla 20. yüzyılda kaleme alınmış, nispeten yalın bir Türkçe kullanılmış Osmanlıca matbu metinleri okuyabilecek ve doğru bir şekilde anlayabilecekler
6	Osmanlı Türkçesi'nin Türkçe ve bazı temel Arapça kuralları hakkında bilgisini geliştirir.
7	Matbu metinleri okur ve transkripsiyon işaretleri kullanarak yeni yazıya çevirir.
8	Osmanlı Türkçesi'nin temellerini algılar.

Samsun Üniversitesi
İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi
Tarih Bölümü

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
TRH	108	Osmanlı Türkçesi II	T	4	6

Öğrenim Türü	Dersin Dili	Dersin Düzeyi	Dersin Staj Durumu	Dersin Türü(Z/S)
Örgün Eğitim	Türkçe	Lisans	-	Z

Bölümü	Ön Koşul	Dersin Koordinatörü	Dersi Veren Öğretim Üyesi	Dersin Yardımcıları
Tarih	Yok	Prof. Dr. Mehmet Beşirli	Prof. Dr. Mehmet Beşirli	

Dersin Amacı

Osmanlı tarihi ve kültürü hakkında okuma ve araştırma yapmak isteyen öğrencilerin Osmanlı Türkçesinde yazılmış kaynakları tanımaları ve bu eserleri doğru bir şekilde okuyarak yorumlayabilmeleri için gerekli olan temel bilgi ve becerileri kazanmaları.

Öğretim Yöntem ve Teknikleri

Anlatım, soru-cevap, metin okuma, ev ödevi, bireysel çalışma

Dersin Kaynakları

Yılmaz Kurt, Osmanlıca Dersleri, I-II, Ankara 2000; Hayati Develi, Osmanlı Türkçesi Kılavuzu, I-II, İstanbul 2009; Muharrem Ergin, Osmanlıca Dersleri, İstanbul 2007; Fahameddin Başar-Mahmut Ak, Osmanlı Türkçesi: Gramer, Tarihi Metinler, Belgeler, İstanbul 2004.

Hafta	Konular (Haftalık Ders Konuları)	Ön Hazırlık
1	Giriş, dersin kapsamı, hedefleri	
2	Arapça kelimelerin yapısı, temel bilgiler. Osmanlı Türkçesi'nde metin okuma	
3	Arapça isimlerde çoğullar ve Arapça mastarlar ile sülasi fiiller. Metin okuma	
4	İsm-i Fail ve ism-i Meful. Metin okuma	
5	Tef'îl, tefa'ul ve Tefâ'ul kalıpları, örnekler ve metin okuma	
6	Mufâ'ale babı. Metin okuma	
7	İnfi'âl ve ifti'âl babları. Metin okuma	
8	Ara Sınav	
9	İstif'âl babı, Arapça sıfatlar, ism-i mekân, ism-i zaman, ism-i alet. Metin okuma	
10	Farsça kelimelerin yapısı, Farsça sayılar. Metin okuma	
11	Farsça fiilden türemiş sıfatlar ve tamlamalar. Metin okuma	
12	Farsça ve Arapça yapıtlı tamlamalar. Metin okuma	

13	Arapça sıfat tamlamaları, birleşik sıfatlar, Farsça birleşik sıfatlar. Arapça Söz kalıpları. Metin okuma
14	Çıktıların Kontrolü, Değerlendirme ve Yorumlama

No	Dersin Öğrenme Çıktısı
1	Osmanlı Türkçesinin kullanım alanlarının sınırları, bu dilin yüzyıllar içinde geçirdiği dönüşüm, farklı alanlarda yazılan eserlerin kullandıkları terminoloji farklılığı konularında bilgi sahibi olacaklar.
2	Osmanlı Türkçesinin yazıldığı alfabe, bu alfabenin Arap ve Fars alfabesi ile farklılıkları, hareketler ve kullanım farklılıkları konusunda bilgi sahibi olacaklar.
3	Osmanlı Türkçesinde kullanılan rakamlar, takvim sistemleri ve bazı ölçü birimleri hakkında bilgi sahibi olacaklar.
4	Osmanlılar döneminde sıklıkla kullanılan ve bugün bilinmeyen bazı kavram, terim ve deyişler hakkında yorum yapabilecekler.
5	Çoğunlukla 20. yüzyılda kaleme alınmış, nispeten yalın bir Türkçe kullanılmış Osmanlıca matbu metinleri okuyabilecek ve doğru bir şekilde anlayabilecekler.
6	Osmanlı Türkçesi'nin Türkçe ve bazı temel Arapça kuralları hakkında bilgisini geliştirir.
7	Matbu metinleri okur ve transkripsiyon işaretleri kullanarak yeni yazıya çevirir.
8	Osmanlı Türkçesi'nin temellerini algılar.

Samsun Üniversitesi
İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi
Tarih Bölümü

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
ATİ	101	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	T	2	2

Öğrenim Türü	Dersin Dili	Dersin Düzeyi	Dersin Staj Durumu	Dersin Türü(Z/S)
Örgün Eğitim	Türkçe	Lisans	-	Z

Bölümü	Ön Koşul	Dersin Koordinatörü	Dersi Veren Öğretim Üyesi	Dersin Yardımcıları
Tarih	Yok	Prof. Dr. Mehmet Beşirli	Prof. Dr. Mehmet Beşirli	

Dersin Amacı

Osmanlı Devletinin gerileme nedenleri ve yapılan ıslahat çalışmalarını, I. Dünya savaşına giden süreçte Avrupa'da yaşanan gelişmeleri, Yeni Türkiye Cumhuriyet devletinin kurulmasına giden süreçte yaşanan olayları öğrenmek ve algılamak.

Öğretim Yöntem ve Teknikleri

Görsel yansıtıcı araçlardan yararlanılarak teorik anlatım, soru-cevap, tartışma ve uygulama

Dersin Kaynakları

Nutuk, (Haz. Zeynep Korkmaz), Ankara, 2004.
Fahir Armaoğlu, 20.Yüzyıl Siyasi Tarihi, Ankara, 1992.
Yusuf Hikmet Bayur, Atatürk Hayatı ve Eserleri, Ankara, 1997.
Utkan Kocatürk, Atatürk'ün Hayatı ve Eserleri, Ankara, 2005.
Mesut Çapa, Rahmi Çiçek, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, 2006.
Yükseköğretim Kurulu, (Komisyon), Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, I, II, Ankara 2007.

Hafta	Konular (Haftalık Ders Konuları)	Ön Hazırlık
1	Kavramlar ve Osmanlı Yenileşmesi	
2	Avrupa Gelişmeleri, Sanayi Devrimi ve Fransız İhtilali	
3	Yeni Osmanlılar, Meşrutiyet ve İttihat ve Terakki Cemiyesi	
4	II. Meşrutiyet Dönemi, Trablusgarp ve Balkan Savaşları	
5	I. Dünya Savaşı'nın Sebepleri	
6	I. Dünya Savaşı, Osmanlı Devleti'nin Paylaşılması	
7	Milli Mücadele Hazırlık Dönemi	
8	Sınav	
9	Kongreler	
10	Sivas Kongresi, Son Osmanlı Mebusan Meclisi ve Misak-ı Milli	
11	TBMM Dönemi ve Cephelelerin Oluşması	

12	Lozan Anlaşması I
13	Lozan Anlaşması II
14	Çıktıların Kontrolü, Değerlendirme ve Yorumlama

No	Dersin Öğrenme Çıktısı
1	Demokrasi, monarşi, teokrasi vb. kavramları anlar.
2	I. Dünya Savaşı'nın sebep ve sonuçlarını irdeler.
3	Milli Mücadeleyi doğuran sebepleri anlar.
4	TBMM açılışının neden ve sonuçlarını irdeler.
5	Milli Mücadele'nin yurtiçi ve yurtdışındaki sonuçlarını anlar.
6	Atatürk dönemi siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel yenilikleri irdeler.
7	Atatürk sonrası gelişmeleri yorumlar.
8	Atatürk devrimlerini algılar.

Samsun Üniversitesi
İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi
Tarih Bölümü

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
ATİ	102	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	T	2	2

Öğrenim Türü	Dersin Dili	Dersin Düzeyi	Dersin Staj Durumu	Dersin Türü(Z/S)
Örgün Eğitim	Türkçe	Lisans	-	Z

Bölümü	Ön Koşul	Dersin Koordinatörü	Dersi Veren Öğretim Üyesi	Dersin Yardımcıları
Tarih	Yok	Prof. Dr. Mehmet Beşirli	Prof. Dr. Mehmet Beşirli	

Dersin Amacı

I. Dünya Savaşı'na giden süreçte Osmanlı Devleti ve Avrupa'da yaşanan gelişmeleri öğrenmek, Yeni Türkiye Cumhuriyet devletinin kurulmasına giden süreçte yaşanan olayları ve sonuçlarını anlamak, yorumlamak.

Öğretim Yöntem ve Teknikleri

Görsel yansıtıcı araçlardan yararlanılarak teorik anlatım, soru-cevap, tartışma ve uygulama

Dersin Kaynakları

Nutuk, (Haz. Zeynep Korkmaz), Ankara, 2004.
Fahir Armaoğlu, 20.Yüzyıl Siyasi Tarihi, Ankara, 1992.
Yusuf Hikmet Bayur, Atatürk Hayatı ve Eserleri, Ankara, 1997.
Utkan Kocatürk, Atatürk'ün Hayatı ve Eserleri, Ankara, 2005.
Mesut Çapa, Rahmi Çiçek, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, 2006.
Yükseköğretim Kurulu, (Komisyon), Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, I, II, Ankara 2007.

Hafta	Konular (Haftalık Ders Konuları)	Ön Hazırlık
1	Siyasi İnkılâplar (Saltanatın Kaldırılması, Cumhuriyetin İlanı, Halifeliğin Kaldırılması)	
2	Atatürk Döneminde Kurulan ve TBMM'de temsil edilen siyasi partiler ve siyasi olaylar	
3	Hukuk İnkılâbı ve Hukuk Düzeni	
4	Eğitim Alanında İnkılâplar	
5	Kültür ve Toplumsal Alanda Yapılan İnkılâplar	
6	Ekonomik Alanda Yapılan İnkılâplar	
7	Atatürk Dönemi Türk Dış Politikası (1923-1930)	
8	Ara Sınav	
9	Atatürk Dönemi Türk Dış Politikası (1930-1938)	
10	Atatürk İlkeleri I	
11	Atatürk İlkeleri II ve Bütünleyici İlkeler	

12	Atatürk Sonrası Türkiye I
13	Atatürk Sonrası Türkiye II
14	Çıktıların Kontrolü, Değerlendirme ve Yorumlama

No	Dersin Öğrenme Çıktısı
1	Atatürk İlkelerini ve önemini açıklar.
2	Avrupa ve dünyadaki gelişmelerin Türkiye Cumhuriyetine etkilerini açıklar.
3	Avrupa ve dünyadaki politikaların Türkiye'ye etkilerini ve sonuçlarını açıklar.
4	Komşularıyla Türkiye arasındaki ilişkisini/sorunları açıklar.
5	Türkiye'nin Avrupa ve Dünyadaki yerini /önemini açıklar
6	Siyasi devrimleri betimler.
7	Atatürk ilkelerini ve önemini açıklar.
8	Avrupa ve dünyadaki politikaların Türkiye'ye etkilerini ve sonuçlarını açıklar.